

аналізувати, порівнювати та узагальнювати. Важливо враховувати ініціативу учнів/учениць, дозволяючи їм обирати теми проєктів та брати активну участь у їхньому розробленні. Проєкти повинні бути значущими для всіх учасників/учасниць освітнього процесу та враховувати індивідуальні особливості груп, або окремих учнів/учениць. Щоб збільшити зацікавленість учасників, рекомендується рекламувати проєкт на різних рівнях: в межах класу, паралелі, школи, району, чи міста. Додатково варто враховувати матеріально-технічні можливості та індивідуальні особливості учасників освітнього процесу.

Література:

1. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/novaukrayinskashkolderzhavnij-standart-bazovoyi-serednoyi-osviti>
2. Державний стандарт освітньої галузі «Технологія». Трудова підготовка в закладах освіти. 2003. №1. С. 3-6.
3. Міністерство освіти і науки України. Концепція Нової української школи. 2016. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
4. Пометун Олена. Види діяльності учнів у контексті Нового державного стандарту освіти. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728037/1>
5. Харламенко В.Б., Шатова О.В. Цифровізація технологічної освіти в рамках НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-60>

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ТРАДИЦІЙНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МЕТОДИКИ РИСУНКУ ЦИФРОВИМИ КАМЕРАМИ ГАДЖЕТІВ

Черкесова І. Г.

*Заслужений діяч мистецтв України, професор,
професор кафедри образотворчого мистецтва
Волинський національний університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

Традиційна академічна методика образотворчого мистецтва взагалі й рисунку зокрема століттями ґрунтувалася на роботі з натурою. У процесі навчання та наступної творчої роботи художник розвивав зорову пам'ять, відчуття міри (пропорції, змінення розмірів форм з віддаленням від ока – закони перспективи, зміни кута освітлення натурної постановки тощо). Розвинута зорова пам'ять дозволяла

художнику працювати у ситуації зміни умов освітлення і досягати задуманого результату. НТП кардинально вплинув на темп щоденного життя людини, пришвидшив його винайденням удосконалених пристроїв й технологій, наприклад, техніки фотографії. Художники швидко оцінили цю технологію, що дозволяла фіксувати натурні форми у конкретних і незмінних умовах освітлення й місця знаходження глядача. Художники стали активно користуватися фотографічними відбитками у малюванні живої натури (людей, тварин). Натурники вже не позували протягом годин, а тільки на момент потреби у роботі безпосередньо з натури, коли художник перевіряв свою роботу з постановкою у певних умовах освітлення. Удосконалення техніки фотографії, розвиток цифрових технологій, використання цифрових камер на гаджетах значно вплинуло на зміни у сприйнятті натури та на створення рисунку й живопису.

Зазначення проблеми з етики використання цифрових фотовідбитків на екранах гаджетів стало *метою* нашого дослідження. *Об'єктом* є галузь образотворчого мистецтва, *предметом* є модернізація традиційної техніки академічного рисунку засобами цифрових камер гаджетів. *Актуальність* полягає у правомірності використовування фотовідбитків у процесі малювання. *Новизна* детермінується відсутністю теоретичних досліджень з цього предмету попри практику користування фотовідбитками художниками починаючи з моменту винайдення техніки фотографії й до сьогодні. Більш докладне обґрунтування цієї проблеми було раніше викладено автором у статті «Модернізація традиційної методики академічного рисунку засобами високих технологій (цифрова камера, 3D-сканер)» [3].

Студенти на заняттях з рисунку та живопису активно використовують цифрові камери на своїх смартфонах. Навіть натюрмортні постановки вони фотографують та рисують вже не дивлячись на натуру перед собою, а дивляться на фотозображення на екрані гаджету. Мотивують тим, що вони мають змогу збільшити певні частини форми, щоб більш детально роздивитися її будову. Виникає парадоксальна ситуація у сприйнятті реальності. Студенти рисують/малюють не з натури, а з відбитку на екрані. Одразу пригадуються думки Платона (423–327 до Р.Х.) про погані копії поганих копій, що веде до незатребуваності таких виконавців (не творців!) у розвинутому суспільстві [1].

На сьогодні приклади цифрового творення, що імітує техніки образотворчого мистецтва, показують цікаві результати таких імітацій з естетичними характеристиками. Наприклад образи міст України, вражених війною, портрети видатних діячів культури і мистецтва на основі фотографій тощо [5]. Попри ефективність, швидкість створення, задоволення смаків споживачів, такі зображення мають недоліки, наприклад, неприродні зміни пропорцій тіла людини, зміну кількості пальців на руках або кількості кінцівок. Але цифрові технології зображення

невпинно удосконалюються, а швидкість реагування на зміни у суспільному житті їй, особливо під час війни, дозволяють вчасно створювати потрібні інформаційно-пропагандистські-патріотичні плакати, постери і швидко розповсюджувати потрібну інформацію, налаштовувати людей на певні думки, на віру у себе, у патріотів, у ЗСУ тощо.

Фотовідбитками у творчій художній роботі користувалися такі художники як Ілля Рєпін (1844–1930), Альфонс Муха (1860–1939), американські художники Джоді Петті (1894–1975), Чарльз Дан Гібсон (1867–1944), Дуейн Брайерс (1911–2012), Джил Елвґрен (1914–1980) які працювали у стилі рін-ап (пін-ап) [2; 3, с. 196; 4]. На просторах інтернету можна побачити фотографії натурниць цих художників та намальовані композиції з цих фото [2; 4]. З власного досвіду автора, художники-оформлювачі на художньо-промислових комбінатах малювали портрети партійних керівників тодішньої країни зі спеціально виготовлених фотографій.

Малювання з фотовідбитків потребує певних професійних знань з аналізу форм природи засобами рисунку. Бінокулярне сприйняття (побудова зорового апарату людини) конфліктує зі сплосченими фотозображеннями, зробленими монокулярною камерою. Виникають деформації частин форми живої природи, що потрібно художнику виправляти «на око» і спиратися на знання пластичної анатомії. Попри певні недоліки сприйняття форми з фотографії застосування цифрових камер має й свої переваги. Наприклад, фіксація певного моменту; не змінення ракурсу випадковими рухами; зафіксованість світлотіньових градацій; зафіксованість миттєвості емоційного виразу обличчя, динаміки рухів корпусу та кінцівок, адже живий натурник не спроможний витримувати нерухому позу довгий час та повторювати її потрібну кількість занять [3, с. 197–199].

Утворення певних умов навчального процесу з академічного рисунку (зменшення кількості годин на одну постановку, унеможливлення мати професійних натурників, вже фундаментальна звичка молодих поколінь активно користуватися цифровою технікою (камерами) диктують свої правила і принципи підходу до рисунку. Тому виникла потреба введення модернізації академічного рисунку засобами цифрових технологій – використанням у цьому процесі фотовідбитків з екранів гаджетів на старших курсах. Студенти вже опанували ази аналізу форми засобами рисунку, продовжують розвивати своє художнє мислення і контролюють власну роботу як спогляданням природи так і цифрових зображень її. За результатами роботи студентів кафедри образотворчого мистецтва автором готуються методичні рекомендації щодо використання відбитків цифрових камер у процесі рисунку з природи.

У *результаті* з вище викладеного впливає потреба у модернізації традиційної методики академічного рисунку (малюнку) і етики визнання доцільності використання художниками фотовідбитків у навчальній або творчій роботі.

Література:

1. Естетичні теорії Платона. URL: <http://estetica.etica.in.ua/estetichni-teoriyi-platona-aristotilya/>
2. Жіночі образи фронткових міст. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/01/10/zhinochi-obrazy-frontovyh-mist-ukrayiny/>
3. Черкесова І.Г. Модернізація традиційної методики академічного рисунку засобами високих технологій (цифрова камера, 3D-сканер). Scientific «Inter Conf+», № 39 (179), November, 2023. Орлеан, Франція. С. 194-200.
4. Чому великі живописці таємно використовували фото в якості натури... URL: <https://saratov.bezformata.com/listnews/zhivopistci-tayno-ispolzovali-foto/92072419/>
5. Так малює неймережа міста України із жіночим обличчям. URL: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02Xw7UxJuZ52D1UoTRyZEBipvdQzezGdXPS5hV14QoATpJqCb4LW6TUwvzKm6hQmk4l&id=100012336222696

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-61>

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ДИСКУРС РОЗВИТКУ НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА В КНР

Чжу Сиси

*аспірантка кафедри музикознавства та культурології
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
м. Суми, Україна*

Актуальність обраної теми полягає в історико-культурному та теоретичному обґрунтуванні розвитку народно-інструментальної школи в контексті започаткування виконавської практики, освітньої галузі та створення національного репертуару в КНР. На початку ХХ століття музика Китаю пройшла великий шлях розвитку, без знання якого неможливо зрозуміти деякі явища, що виникають у музичній практиці ХХ століття. Народно-інструментальне мистецтво Китаю одночасно базується на власних традиціях та включає музичну практику європейського походження. Вплив європейських країн на музику Китаю – одне з проблемних, ключових теоретичних питань для сучасного дослідника китайської музики. У результаті зазначених трансформацій відбулися зміни у стилі та творчих підходах китайських композиторів, музичні твори яких відбивали не лише традиції національної музики, а й принципи західної музичної теорії та композиторської техніки. У зв'язку з цим, набуло актуальності питання